

BIAŁOSTOCKI GŁOS CODZIENNY

Demokratyczne pismo informacyjne.

WARUNKI PRENUMERATY

Miesięcznie . 2.50
Kwartalne . 7.50
z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domu w Białymstoku.

CENY OGŁOSZEŃ
za wiersz milimetrowej wysokości, szerokości szpalty redakcyjnej 50 groszy, drobne za wyraz 15 groszy
Komunikaty Instytucji prywatnych lub społecznych w kronice płatne.

N. P. R. w obronie oszczędności

O zmianę „dekretu“ waloryzacyjnego
Przywróćmy chęć do oszczędzania!

Krzywdzące szerokie koła t. zw. wierzycieli przedwojennych rozporządzenie prerachunkowe z dnia 14 maja 1924 r. nie znalazło nigdy miaru i aprobaty moralnej w opinii publicznej. Walka przeciw nie sprawiedliwości, jaka ono wytworzyło, do dziś jeszcze podnieca umysł w kraju. W szczególności N. P. R. w Sejmie już w grudniu 1924 r. podniosła żądanie zmiany tych wydziedzicających norm, które najbiedniejszym odbierały cały dorobek życia, zawarty w mozołnych oszczędnościach. Niestety, wnioski te wówczas nie znalazły poparcia w Sejmie przeciw nim głosowały wówczas m. in. Z. L. N. i Ch. D. Jednakże N. P. R. nie ustąpiła w walce. Dało się to odczuć przy debacie nad rewizją prerachowań pożyczek państwowych (w r. 1925).

Obecnie, dnia 25 b. m. poseł Herz imieniem Klubu N. P. R. zgłosił do łaski marszałkowskiej ponowny wniosek o uchwalenie ustawy, wynagradzającej zło rozporządzenia majowego. W ustawie tej projektuje się zmianę najniższej normy prerachunkowej dla hipotek miejskich z 15 proc. na 25 proc., a innych hipotek z 15 proc. na 24 proc. Zaś wkładki oszczędnościowe i wkłady terminowe, złożone przed 31-y grudniem 1922 r. w bankach miałyby się

przerachować na 40 proc. sumy obliczonej według skali § 2. tego rozporządzenia.

W uzasadnieniu swego wniosku powiedział m. in. W czasach przedwojennych było w Polsce przeszło 2 miliardy zł. oszczędności prywatnych. Oszczędności te służyły na zasilenie dogodnymi kredytami, warsztatów pracy i życia gospodarczego.

Obecnie społeczeństwo nie składa żadnych oszczędności, nie mając do nikogo zaufania. Licznym drobnym wierzycielom wyrażono olbrzymią krzywdę, a całemu życiu społecznemu i gospodarstwu wielką szkodę. Stan ten winien być jaknajwcześniej naprawiony, zniszczona wiara społeczeństwa w oszczędności — przywrócona, by choć w części pokryć wyrządzone szkody i krzywdy.

Trzeba by tutaj nadmienić, że także kwestja listów zastawnych, choć konwersja ich jest już w pełnym biegu, nie powinna być wyłączona z pod rewizji. Wszelką krzywdę trzeba naprawić lub przynajmniej złagodzić.

Liczne rzesze ciężko dotkniętych ciułaczków z żywym zainteresowaniem śledzić będą losy wniosku posła Herza. Sejm ma jeszcze jedną sposobność do zrehabilitowania się w oczach opinii. A może i rząd głos zabierze?...

Król hiszpański Alfons o wadach i zaletach Ligi Narodów

Hiszpański król Alfons przybył z oficjalną wizytą do Paryża.

W wywiadzie udzielonym przedstawicielowi „Figaro“ omówił stosunek Hiszpanii do Ligi Narodów.

Hiszpania uważa Ligę za instytucję pożyteczną i jest jej gorącą zwolenniczką, widzi jednak szereg błędów, popełnionych przez Ligę w ostatnim okresie jej działalności. Konstrukcja Ligi Narodów została w ten sposób ustalona, iż stała się organizacją byłych państw walczących, uwzględniająca zbyt mało interesy i prawa państw neutralnych. Wysiłki podjęte dla odebrania Lidze Narodów tego charakteru nie zostały zrealizowane. Król uważa, iż gdyby Niemcy przyjęte zostały zaraz na początku istnienia Ligi Narodów do jej składu uniknęłoby wielu trudności, których zwalczenie wydaje się w chwili obecnej bardzo trudne.

Na zapytanie wspaniałopowitki Figaro, czy Hiszpania w razie nieprzyznania jej stałego miejsca w Radzie Ligi, Ligę opuści, król oświadczył, iż nieuwzględnienie uprawnionych żądań Hiszpanii może doprowadzić ją do tego, iż nie będzie widziała dla siebie możliwości dalszego pozostawania w Lidze.

Sprawa stałego miejsca w Radzie Ligi dla Hiszpanii jest już obecnie sprawą honoru. Król uważa, iż konstrukcja Ligi Narodów powinna się w organizacji jej władz opierać na zasadach demokratycznych. Żądania hiszpańskie idą zaś w tym właśnie kierunku.

Jeśli tego nie uwzględnią niektóre mocarstwa, to jest to sprzeczne z duchem Ligi Narodów.

Jak niegdyś potęgiano politykę tajnej dyplomacji, tak obecnie należy potęgować politykę ludzienia narodów.

Sytuacja we Francji

Expose p. Brianda, jakie wygłosił przed parlamentem, wywołało we Francji powszechne rozczarowanie, gdyż w ciężką atmosferę polityczną nowy rząd nie wniósł żadnego programu prócz pewnych ogólników i obietnic w dziedzinie gospodarczej i finansowej.

Briand sam stwierdził skromnie, że równowaga budżetowa jako nichawem Francja osiągnąć będzie za rządów poprzedniego ministra finansów p. Perota.

Optanci otrzymują swoje renty

Wypłaci je Ubezpieczalnia Poznańska

W związku z powrotem do kraju optantów i reemigrantów polskich z Niemiec powstała kwestja wypłacania tym z nich, którzy mają odpowiednie prawa, rent społecznych ze skarbu państwa,

ponieważ Niemcy poza granice swego kraju rent nie wypłacają. Ustawowemu załatwieniu tej sprawy stanęły na przeszkodzie wypadki majowe.

Obecnie, jak się zdaje, rząd projekt odnośnej ustawy wycofał z Sejmu. Rencisci mogli więc pozostać na lodzie.

Postowie N. P. R. podjęli jed-

nak sprawę. W tych dniach poseł Herz uzgodnił z ministrem Pracy, dr. Jurkiewiczem, iż

Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu,

uzyskawszy już odnośne dotacje z Skarbu, wypłacać będzie należne renty. Wszelkie wnioski, które przesłane były bądź to do Ministerstwa, bądź do Województwa, przekazane zostaną Ub. Krajowej do załatwienia.

Wypłacać się będzie wszelkie należne renty z ubezpieczeń społecznych, jakie optanci lub reemigranci nasi w Niemczech pobierali.

A portu w Gdyni wciąż niema...

Jak się dowiadujemy, w Ministerstwie Przem. i Handlu toczy się obecnie rokowania między rządem, a francusko-polskim konsorcjum budowy portu w Gdyni. Rokowania sa wynikiem postulatów rządu co do szybkiego realizowania programu budowy, czemu francuzi przeciwstawili...

nowe „proponycje“ finansowe, idące w kierunku zredukowania własnych nakładów pieniężnych...

Należy zaznaczyć, że sposób wykonywania budowy portu w Gdyni przez konsor-

cjum oddawna już stał się bezprzekładnym skandalami

niedbałstwa i lekceważenia. Potrzeba portu staje się z dniem na dzień palącą, a tymczasem wykonane zostały dotychczas zaledwie drobne fragmenty.

Mstwo P. i H., a z niemi rząd cały powinno rozważyć, czy nie należałoby całkowicie odsumować pracodawców od Gdyni i dalszą budowę przejąć bezpośrednio w ręce rządowe.

Wówczas Gdynia napewno prędzej stałaby się portem...

Smiertelny wypadek samochodowy

KRAKÓW, 29.6 (ATE). Wczoraj w okolicach Wadowic zdarzyła się katastrofa samochodowa, której ofiarą padł student lutejszego uniwersytetu, obiecujący pianista, Kazimierz Umlauf, który zginął na miejscu.

Samochód prowadził p. Mieczysław Mikulski, który nie mogąc powstrzymać samochodu, na-

zakręcił wpadł na rampę kolejową.

W stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala dziennikarza Bohdana Warchałowskiego. Lekko ranni są porucznik 73 pułku piechoty Stanisław Kwiecieński i dr. Pieńkowski. P. Mikulski i p. Elżbieta Umlauf wyszli bez szwanku.

Niemcy wydalają robotników polskich ze swych granic

BERLIN, 29.6 (AW). Polemizując z kilkoma artykułami, które pojawiły się w prasie polskiej, protestującymi przeciwko uchwałom parlamentu niemieckiego, wydalającej ok. 70.000 polskich robotn. sezonowych z Niemiec, „Berliner Tageblatt“ dowodzi, iż nie chodzi tu wcale o wydalanie robotników, tylko o zakaz pozostawania ich

przez zimę na terytorium Niemiec, przez co rząd niemiecki nie chce dopuścić do zwiększenia się liczby bezrobotnych w Niemczech.

Jasnym jest jednak, iż uchwała parlamentu niemieckiego przez sądzą w sensie negatywnym sprawę możliwości powrotu tych robotników w przyszłym sezonie.

Tragiczny wypadek samochodowy

W dniu 29 b. m. o godz. 7-ej wieczorem samochód wiozący pp. marszałka Senatu, Transzyskiego oraz b. min. Wygonowskiego, wpadł we wsi Bowsinie (szosa Wilanowska) na 2-ch bieżniach na szosie obłoców, 5-letniego S. Kuranowskiego i 8-let-

nego brata jego Józefa. Pierwszy poniósł śmierć na miejscu, drugi zmarł w drodze do szpitala.

Szofera aresztowano lecz z polecenia prokuratora został wypuszczony, na wolność.

Chcą króla...

I wogóle aż czarni od reakcyjnych zapędów
Obrady i uchwały stronnictwa Ch. Nar.

Obradujący w Warszawie Zjazd Stronnictwa Chrześcijańsko-Narodowego przyjął obszernie motywowaną rezolucję. Powiada ona m. in.:

Zjazd widzi we władzy monarchicznej cel dążeń stronnictwa, tymczasem zaś wypowiada się za wzmocnienie władzy rządzącej i wykonawczej przez przyznanie głowie Państwa prawa rozwiązania Sejmu za zgodą odpowiednio zbudowanego Senatu i przez

prawo weta ustawodawczego; zabezpieczenie Rządu przed dorywczymi przesileniami; powołanie do życia trybunału

konstytucyjnego i rady stanu; reformę ordynacji wyborczej przez podniesienie wieku i ograniczenie proporcjonalności w okręgach o mieszanej ludności; przyznanie czynnikom gospodarczym i pracy zawodowej udziału w ustawodawstwie; wreszcie przez sprowadzenie do właściwej miary prawa nietykalności poselskiej.

Zbratali się jeszcze silniej

BERLIN, 29.6 (AW). Nastąpiła tu wymiana dokumentów ratyfikacyjnych traktatu niemiecko-sowieckiego, zawartego 24 kwietnia 1926 r. w Berlinie.

Sublin

Z czem przychodzimy?

Stojąc od dziś na skromnym ale odpowiedzialnym posterunku pracy publicznej, pragniemy w najkrótszych słowach powiedzieć, z czem przychodzimy...

Przeżywamy — Naród Polski — czasy, które albo staną się wielkimi w naszych dziejach przez istotne odrodzenie i przerodzenie się Polski, albo — sprowadzą na nas najcięższe klęski społeczne i narodowe. Armatnie strzały na ulicach Warszawy mają dziś echa, ale echa nie takie, jakich wodzowie rewolucji majowej oczekiwali. Krwawe wypadki Ostrowca, Gostynina, Inowrocławia, zbrodnicze hulanki demagogii socjalistyczno-bryłowskiej w kraju wskazują, że tak jak zawsze bywa, tak i unas rewolucyjne metody sanacji państwa przynoszą straszliwe niespodzianki.

Ale nie czas na próżne żale i narzekania! Dziś trzeba bronić Polski, bronić jeszcze mocniej, niż przed kainowym krwi rozlewem, bo jeszcze groźniejsze nadchodzą niebezpieczeństwa Anarchja, rodzona siostra rewolucji, zagłada nam w oczy.

W morzu tej anarchji zatonać mogą przedewszystkiem prawa i interesy ludzi pracy. Bogaci zawsze zdołają uciec, robotnik, chłop, urzędnik zawsze zostają na miejscu, cierpią bezrobocie, głód, poniżenie i hulanki przygodnych oprawców. Dlatego musimy się organizować dla obrony i pomocy, dla utrwalenia zagrożonych dziś podstaw ładu, pracy i ustroju demokratycznego.

„Białostocki Głos Codzienny” chce być takim codziennym hasłem mobilizacyjnym demokracji polskiej, polskich warstw pracujących fizycznie i umysłowo, w mieście i na roli. Chcemy służyć Państwu i polskim masom pracującym! Chcemy skupiać pod naszym narodowo-społecznym sztandarem wszystkich uczciwych Polaków, żyjących z pracy codziennej, aby wytworzyć tutaj — we wschodniej części naszej Ojczyzny — wielki Narodowy Obóz Pracy, który umocni Polskę, a w wielkiej i bezpiecznej Polsce — da klasom pracującym dostatni byt materialny i możliwość pracowania nad wytworzeniem przyszłej Polski Pracy i Sprawiedliwości społecznej.

Z tem przychodzimy!

Wierzmy, że pracownicy, robotnicy, i chłopci polscy i inteligencja poprą nas w naszych zamierzeniach. Staniemy wówczas razem silni przeciw reakcji i przeciw bolszewizmowi — do ostatecznego choć bezkrwawego boju o wspólny cel: Wielka Polska Ludowa dla uczciwych ludzi pracy!

Wiadomości miejscowe.

PODWYŻKA CEN MONOPOLOWYCH WYROBÓW SPIRYTUSOWYCH.

Urząd akcyz i monopoli państwowych podaje:

Ministerstwo Skarbu zarządziło podwyżkę cen za wyroby spirytusowe, a mianowicie:

za 1 l. — 40o	—	4.15 zł.
„ 0,75 l. — „	—	3.15 „
„ 0,50 l. — „	—	2.15 „
„ 0,25 l. — „	—	1.15 „
„ 1 — 45o	—	4.60 „
„ 0,75 l. — „	—	3.50 „
„ 0,50 l. — „	—	2.35 „
„ 0,25 l. — „	—	1.25 „

ZMIANA NA STANOWISKU KOMENDANTA POLICJI PAŃSTWOWEJ W WOJ. BIAŁOSTOCKIEM.

Jak się dowiadujemy z wiarogodnego źródła, inspektor PP. z m. Łodzi p. Aleksander Roszkowski został mianowany komendantem PP. na woj. Białostockie.

AMATORZY CUDZEJ WŁASNOŚCI.

Do komendy policji zgłoszono, że trzech nieznanymi osobnikami wypożyczyło w Zwierzyńcu ze składu na kilka godzin trzy rowery, pozostawiając dla zabezpieczenia swoje dokumenty. Niestety dotychczas mimo upływu dwóch dni rowerów nie zwrócono. Policja wszczęła poszukiwania amatorów jazdy na cudzych kółkach.

WYJAZD NA KOLONJE LETNIE.

Dziś o godz. 4-ej wysłało Tow. „Oze” na kolonję letnią do Cichocinka 27 chorych dzieci.

POŻAR WE WSI ZASTAW.

W dniu 29 ub. m. o godz. 5 min. 30 rano wybuchł pożar we wsi Zastaw koło Choroszczy, niszcząc kilka gospodarstw. Straty wynoszą 11,000 zł.

O USTALENIE CEN ZA CZYSZCZENIE KOMINÓW.

W dniu 28 ub. m. o godz. 7-ej wieczorem odbyło się w Magistracie posiedzenie komisji mieszanej, złożonej z przedstawicieli właścicieli nieruchomości w osobach: pp. Karola Hepnera, inż. Lipszyca i Belocha, ze strony B. O. S. O. pp. Feliksa Chańko, Sokolskiego i Lazara Frenkla, z ramienia Rady Miejskiej p. Antoniego Młyńczyka i przedstawicieli Magistratu pp. Konopińskiego i inż. Rybałowicza.

Obradom przewodniczył inż. Rybałowicz.

Zadaniem komisji było: ustalenie cen co do czyszczenia kominów prowadzonych przez B.O.S.O. Wobec nieprzyjęcia też przedstawicieli właścicieli nieruchomości przez B.O.S.O. posiedzenie zostało odroczone na dzień 5. lipca b. r. na godz. 7-mą wiecz. na którym to przedstawiciele B.O.S.O. mają przedstawić konkretne wnioski w tej sprawie.

SĄD DORAŻNY ZA NAPAD BANDYCKI.

W dniu 6. lipca b. r. stanie przed sądem doraźnym mieszkaniec m. Bielska Podlaskiego Waclaw Juchnowiecki lat 33, za dokonany napad bandycki na Szaję Gilfanda, dokonany w dniu 1. czerwca b. r. na gościncu prowadzącym z Bielska Podl. do Orli między wsią Wólką a osadą Orla.

ZEBRANIE SEKCJI CZYŚCIARZY Z. Z. P.

W niedzielę dnia 27. ub. m. odbyło się w lokalu Związku „Praca” Z. Z. P. trzecie z kolei ogólne zebranie Sekcji Czyściarzy, na którym omawiane były sprawy organizacyjne, wypłacanie bonami za pracę i regulacja cennika. Zebrani jednogłośnie uchwalili zorganizować się w Związku „Praca” celem skutecznej obrony swych postulatów.

ZEBRANIE SEKCJI MAJSTRÓW PRZĘDZALNYCH.

W sobotę dnia 3. b. m. o godz. 6-tej wieczorem odbędzie się w lokalu Związku „Praca” Z. Z. P. (Rynek Kościuszki 1) zebranie sekcji majstrów przędzalnych. Ze względu na ważność spraw uprasza się o przybycie wszystkich członków.

Z S U P R A Ś L A.

Towarzystwo krzewienia kultury i oświaty w Białymstoku, ul. Lipowa 19 urządza w dniu 3 i 4 b. m. przedstawienia na program których złożą się: dramat p. t. „Hanusia Krużańska”; komedia p. t. „Podejrzana osoba”, dramat p. t. „W ka'ordze” i komedia p. t. „Pokój do wynajęcia”.

Z POSIEDZENIA ZARZĄDU KASY CHORYCH m. BIAŁEGOSTOK'J.

Na odbytem w dniu 25 czerwca b. r. posiedzeniu Zarządu Kasy Chorych postanowiono załatwić definitywnie sprawę umowy z lekarzami, upelnomocniając do tej czynności komisję administracyjno-finansową. Jednocześnie rozpatrzone parę spraw karnych. Do komisji pojednawczej z lekarzami wybrano p.p. Muszyńskiego na miejsce p. Hupticha, Tryburskiego, Kizelsztejna i Płodowskiego na zastępców. W wolnych wnioskach przew. komisji Rewizyjnej p. Flomenbaum w imieniu swoim oświadczył, że od ubezpieczonych wpływają skargi na dr-a Sołohuba. Wobec tego że p. Flomenbaum nie poparł swego oświadczenia rzeczowemi dowodami, a członkowie Zarządu wyrazili jaknajlepszą opinię o dr-ze Sołohubie, Zarząd przeszedł nad oświadczeniem p. Flomenbauma do porządku dziennego.

APOLLO Kasa czynna od g. 6-ej Ceny miejsc Począwszy od 75 gr.

Dziś premjera! Rekordowy program sezonu!

LILIDAMITA

Królowa ekranów europejskich, rozkoszna, czarująca, kochana i urocza
W najnowszym filmie wytwórni „Sascha” Wiedeń Reżyserja Michał Kretesza.

„DZIECKO O DWÓCH OJCACH”

Pg. sensacyjnego romansu KSAWEGO DE MUNTEPIN

D o r o ż k a Nr. 13

Zabawa na Montmartre, przepych balu artystów, nawskroś oryginalne, bajeczne toalety Lili Damita, elegancja i wytworność wewnątrz salonów Laridona, cudowne zdjęcia z natury, dobór sił artystycznych, oraz ujecie reżyserskie i wykonanie techniczne składają się na

PIERWSZORZĘDNY OBRAZ.

„MODERN” Kasa od godz. 5-ej Ce-50
Pocz. 6, 7.45, 9 i 10,30 ny od gr.

GRZECHY PARYŻA

(MIŁOŚĆ ULICZNEJ DZIEWCZYNY)

8 aktowy dramat na tle kanałów Paryża, gdzie czai się zbrodniczy morderca — a nakiedy rozwija się niespodziewanie słodkie, czyste serce dziewczęce

W rolach głównych:

ALLA NAZIMOWA—LOU TELLEGEN

NAD PROGRAM NA DZIKIM ZACHODZIE

arcykomiczna komedia w 2-ach aktach.

Odczyt p. t. „Piłsudski a my”.

W najbliższych dniach delegat Towarzystwa Opieki nad sierotami po poległych wojskowych i dziećmi inwalidów p. Smolinski Antoni w drodze powrotnej z Wilna wygłosi w sali przy ul. Lipowej 19 odczyt p. t. „Piłsudski a my”—z którego dochód przeznaczony jest na cele wspomnianego T-wa.

O terminie odczytu powiadomimy w jednym z następnych numerów.

Adres Redakcji i Administracji:

Białystok ul. Lipowa № 14. (wejście od ulicy Kupieckiej).

Telefon II — 89.

Redaktor przyjmuje:

codziennie od godz. 1 — 2 i od godz. 4 — 6 wieczorem.

Redaktor i wydawca: Jan Antonowicz

Drukarnia Miszondznika, Białystok, ul. Lipowa № 25. Tel. 3-98.